

Про рай

Ярослав Гашек

Переклад: Остап Вишня

Попав один австрійський міністр юстиції в рай, де його призначили помічником св. Петра біля вхідних воріт.

Покурював він люлечку, попльовував униз, прямо в пекло, і стежив за душами, яким хотілося потрапити в рай.

Одні душі поводитися дуже самовпевнено, а деякі — принижено, і боязко, просили впустити їх.

Деякі стукали скільки сили у ворота і нахабно кричали, що вони безневинні, як лілії.

Колишній міністр кожну душу обшукав, допитав, що та як, а потім допоміг св. Петрові відчинити ворота, бо за багато століть, що св. Петро просидів біля них, замок зовсім заіржавів і туго відмикався.

Якось і каже міністр юстиції:

— Любий Петре, добре було б твої ворота вазеліном змастити. А то не годиться так. Надто вже скрипить твій замок, просто лихо.

— Та я вже років шістсот сам про це думаю, — сказав Петро, — але ж ти знаєш, що я не міг звідси відійти, поки в мене помічника не було. Інколи мені й давали помічників, але деякі з них надто вже старанно обшукували святих мучениць, що сходили на небо, хе-хе!.. Поплескували і лоскотали їх, а тимчасом, розумієш, душі вони, то й не поодягані. А деякі душечки, молоденькі мучениці, бувають, ваше превосходительство, такі здобненькі, хе-хе! Тіло, ну прямо алебастр.

Інші голови свої руками тримають, ну просто подивитися приємно. Одна з них так сміхом зайшлася, коли мій помічник став залицятися до неї, що голова її впала і довелося їй в рай без голови впустити. Це та сама безголова свята, що на дереві біля фонтана сидить і вечорами все собі ноги мие.

Викликало це велике обурення, і довелося вигнати мого помічника. Дали мені іншого. Служив він мені вірою і правдою двісті років, аж раптом одного чудового дня з'явилися два здоровенні ангели і викинули хлопця з раю прямо в чистилище. Справа в тому, що жили на землі два однофамільці: один — ледащо, а другий — чесна людина. І отой ледащо пробрався в рай, а чесний запізнився і попав у пекло. Потім, після того, як його двісті років у кип'ячому гною купали, з'ясувалося, що він святий, і від цього вдень і вночі такі від нього пахощі йшли, що навіть кілька чортів розкаялися і в господа бога повірили Самі бачите, ваше превосходительство, скільки мені з цим клопоту.

Кажу я вам, сам тільки бог знає, скільки століть я й кроку не міг ступити від райських воріт. З мене навіть і на землі вже сміються, що я, неначе папа римський, — нікуди не ходжу. А тепер, ви вже мені вибачте, піду погуляти. До речі, і вазеліну роздобуду — ворота змастити. Знаю, ваше превосходительство, на вас можу спокійно

покластися, На ніч звольте ворота завжди гарненько замикати, а то як би до нас чорти не позалазили. Адже раз знаєте, що трапилося: відмичкою одімкнули й прослизнули у відділ, де деякі душі перебувають під наглядом. І сиділа там одна вельми принадна молода дама, яка від самого паризького архієпископа мала посвідчення про свою цілковиту невинність. А справа була досить-таки заплутана, і верховний небесний суд справу цю розслідував. І от один чорт, із тих, що в рай проскочили, переліз через огорожу прямо в цей відділ і... трапилося лихо! Рівно через дев'ять місяців народилося маленьке чортеня.

Дама була покарана і одержала 900 тисяч років пекельних мук, а чортеня урочисто і з молитвою я сам утопив Тож дивіться, ваше превосходительство, не звертайте уваги на жалібне скигління. Хай краще праведник почекає кілька століть, ніж попаде у рай грішник.

— Розумію,— відповів колишній міністр юстиції.

— Ага, ще ось яка справа, ваше превосходительство. Коли будете когось в рай впускати, то зводьте його гарненько обшукати, а то ще пронесуть до кас що-небудь проти церкви або проти законної влади. Ну, бувайте тим часом, я по вазелін піду.

Колишній міністр юстиції залишився біля райських воріт сам-самісінький і пильно став придивлятися до того, що було навколо. Глибоко під ним пропливали світи, а коли з'явилася земна куля, то виявилось, що Австрія обернулася до нього спиною. Міністр з досадою відвернувся й сам і став чекати прибуття душ.

Нарешті біля воріт пролунав сміливий стукіт.

— Хто там?

— Я, вождь соціал-демократів!

Увійшла душечка уклонилося низенько. А як побачила заступника св. Петра, так зразу ж і пізнала його.

— Якщо вже ми з вами на землі в одну душу були, то будемо в одну душу й на небі,
— сказав колишній міністр. — Чи не хочете тютюню або люлечку закурити?

Новий небожитель закурив і став стежити за тими, що до раю приходили. Прийшли ще дві душі. Міністр юстиції хотів уже був впустити їх в рай, але старий приятель схопив його за руку:

— Що ти, друже! Цих двох не можна: адже вони раз проти уряду голосували.

І тієї ж хвилини підхопили їх чорти під микитки і в пекло потягли, а там на віки-вічні посадили в киплячу смолу.

Отож і видно, що від вищої справедливості ніхто не може втекти. І хоч тут, на землі, з цими противниками законної влади нічого не трапилося, та завдяки мудрості небесній попадуть вони не в рай, а в киплячу смолу.

Джерело: Ярослав Гашек. Жертва лотереї. "Радянська Україна", 1952.

Переклад: Остап Вишня